

j'KVh I fud I aFk #Mh bd kbZ} j'k vk kst r I ekj kg ea
ekuuh j'k; i ky egka; dkl akku

149 t wj 2023/2

Tk fglh!

j'KVh I fud I aFk #Mh bd kbZ} j'k vk kst r
vkt dsbl I ekj kg eami fLFk 'lghm fi i kg; kadsifokj
tu] nsk Hä] ukxfjd x.kj xko I skuh i q; Loh
fpnkulh I jLorh th] vka z cnsk dsl ykgdk Jh jkt u
fNCj th] ekuuh I kan Mj esk i kskj; ky fu"ka* th]
ekuuh fo/k d Jh cni c=k th] Jh uohu Rkxh th]
d Sv u I jsk plh Rkxh th] osju jkt se cxk ht th] ehMk
dsfe=kav jS ejssi fjokj dsl nL; kakh; kav jS cguka

j'KVh I fud I aFk #Mh bd kbZ} j'k vk kst r vkt dsbl
I ekj kg ea" kfe y gksj eqscgq [kth gksj gh gA

D, ka cgq fnulackn , d ckj fQj I seSvi usi fjokj ds
dk Øe es' kfe y gksj gk gA I fud I aFk esk i kfed
i fjokj gS I Hh I fud vjS i vZ I fud x.kejssbl hi fjokj ds
I nL; gA

muj k kMjkt Hou eaj kT; i ky ds: lkeai nHj xg. kdjrs
gh eSvi usi gysv fHkk k eadgk Fk fd muj k kMdk
gj , d I fud i fjokj esk Lo; adk folr kjr i fjokj gA

jkV^hDr dh Hkouk I si ſ r ; g I ſud I aFk gekj svl ā;
xkſo I skū; kavjſ nsk Hä ukxfjdkads, drk dsl w ea
t kſj gk gā

vkt ds I e; ea gekj h jkV^h & v ſ jkV^h pqlſ; ka ds
I ekku ds fy, gekj s I lekt d rku&ckusea, drk vjſ

jkV^hDr dh vR ſ vlo"; drk gā jkV^h I ſud I aFk ds
xkſo I skuhbl hfn"kk eadk Zdj jgsgā

vkt dk fo'k nksfgU kaeaj [kk x; k gſ, d ; g fd ↑ ſud

vk nk vka ij fu; a. k dj I drsgā vjſ nlyk ↑ vZ I ſud
Hv/pkj ij f l d a k d l I drsgā

vk nk vka ds fu; a. k eal ſud kadk I oſk; k nku gſ ck<+
HvE] Hvkyu t ſh i d fr d ?Wuk agla; k ekuo t fur
n d k agj , d ek p z ij Hjr dsoh I ſud vi uk I cl s
cMk; k nku nssgā

Hjr dh I sk fonſk ?ki B] vk adokn] I lek vka ij gkas
okyh >Mha vjſ ; q t ſh flFr; k ea Hh vi uk ij kſe
fn [kk hgſ I ſ "kDr dki n" k d jr hgſ gekj k fl j xkſo
I sÅ p kj [kk hgſ fo"o dhl cl srkdroj I sk vka eal shjr
dhl sk fxuht k hgā

nſk ea' ka dsfy,] I lek vadhl p{kk dsfy, jkV^h vjſ
vajkV^h xkſo] vk el Eku] Lok Heku dhj {kk dsfy, Hjr
dhl skl nſ dk Zdj rhgā

t y] Fy vjſ vafj {k ea Hjr dhl sk dkd kſi kuhugragſ
budhj {kk dsfy, I nſ r Rj vjſ fſ; k'ky jgr hgā

gekjhjK^{Vh} psuk] l a-fr] bfr gk v]S ij aj kv kad hj {kk
dsfy, Hjr dh l sk jkV^a i Ze dh Hkouk l sl nδ rRj
jgrhg^S

fga ç' ka {ks l sy dj vjc l xj rd l eap l tek kav]S
l lakkukadh l jkk gekj hl sk dj jghg^S

fgekj; dh Å phi oZ J sk kadhl tek kad hj {kk dsfy,
nū; kdsl cl sÅ psXy sk j eaHn gekj soh t oku r sk g^S
nsk dh vku] cku v]S "ku dh j {kk dj jgsg^S nū; k ea
Hjr dh c<#h Hk edk] fodfl r Hjr dsy{; v]S Hjr dh
l S "kDr x]So xku dj jghg^S

fdU qnlw] hrjQ ge , d cgq c<# det lsh l st w jgsg^S
v]S ; g det lshgSHV/kpj!

HV/kpj gekj h cgq cM# pqlsh ds: lk eage l cds l keus
[kM# g^S nū; kdshHV/kpj bM# eaHjr dh lFkr fpak
i dV djr hg^S

, d v]S t glahjr rldroj nskadh J skh eacgq Å ij g^S
ograhHV/kpj dsekey seagekj k i n" kZ geav kRefpau dj us
dsfy, i s]r djrkg^S

, sk yxrkgSfd HV/kpj , d v]k nk dhrjg nsk d kscM#
udl ku i g^S pak jgk g^S HV/kpj gekj k , d cgq cM# "k=q
g^S; g fd l hHn sk dks/or dj l drkg^S

ft l nšk eaHkVpkj vi uh xgjh t Mst ek nsm nšk dh
"kDr" kyhl skHncpk ughal dr hgg\$VHngky ghdsokZea
geusvud jkVfahkVpkj dhHk p<#sn\$kk gA

bl fy, ; glai oZI Sudkadsbl HkVpkj l syMdsdfy,
i\$ r djuk l gh QSyk g\$ i oZI Sud vj\$ xj\$ So l Skuh
HkVpkj dsfuokj.k dsfy, c<#Hkdk fuHkl drsgA

vkt dsl e; eage l c nškjgsg\$fd fdl i djk l sykd
l skj jkt uhr] Ok kj] U k] i fr ; kshijh{k vlat Ssd bZekpA
ij HkVpkj cMsi Skusij nšk dksudl ku i gpkjgk gA

fut h ykk vj\$ LokFZ ds fy, 'kfa dk nqi ; k djuk
HkVpkj dh fu"kuh g\$ HkVpkj gekj sl kekt d l adkads
nfr djrk g\$ HkVpkj l kekt d fo'ok dksfeVkr k g\$
HkVpkj l sgekjk ykdra det js gsk g\$ HkVpkj gekj s
vktFZ i xfr eack/d gA

t glacMsi Skusij HkVpkj gsk g\$ogkal ekt eavl ekur kj
xjch l kekt d foHkt u] fodkt i fj ; k\$ ukvkaeaf" kFlyrk
vj\$ xgjsi ; kZj.kl dV dhl eL; k ai SkgkshgA

HkVpkj pksNk\$S Lrj ij fd; k x; k gks; k cM\$ Lrj ij
HkVpkj , d uk jvdhrjg gekj sl ekt dksvUhj gh vUhj
[k\$kykdj jgk gA

gky kd gekj snšk eafi Nysd d l e; l shkVpkj dsekeyka
eacgq cM\$ l dki nšk usdksfey jgk gA bl nfrV l sl Sudka
ds} kjki dfrd vj\$ ekuo fufeZ vki nkvaij i vZn{kkl s
fu; a.kyxk kt kjgk gA

v kuy kōz v FōoLFk l sysns eai k̄nf̄ k̄zk c<h gā uk̄
cah dsc̄n gek̄h v FōoLFk ea, d LoFN v FōoLFk dk
fodk̄ gōk gō; g dk̄ ZvHhHhxf̄r "ky gā

VSI OoLFk ea v k̄y p̄y w i f̄j or z̄ gōk gā l jdk̄ dh
uhr̄; kai k̄nf̄ k̄zk dsl k̄k y k̄sdsl leusi v̄z ḡksh gōzfn̄ [k̄kōz
nsj ghgā

; g gek̄h i x̄fr dh fu"kuh Hh gSv k̄s H̄V/k̄k̄j d k̄st M̄l s
[k̄e djusdsi fr i fr c) rk̄ H̄] y s̄du uk̄f̄j d l ekt̄ dks
l n̄δ bl fn"kk̄ eax H̄j rki v̄z l ps jguk̄ ḡk̄k̄A

geaj k̄Vh̄ l s̄ud l aFk̄ dsus̄R̄o ea uk̄f̄j d l ekt̄ v̄k̄s
x̄k̄so l s̄k̄fu; k̄sdsl g; k̄s l sh̄V/k̄k̄j d k̄sf̄v̄k̄usd h̄fn"kk̄ ea
Bk̄s dk̄ Zdjusd hv̄k̄o"; drk̄ gā

jkVh̄ l s̄ud l aFk̄ bl v̄f̄k̄ ku dks v̄k̄s c<k̄] bl ds
fy, , d fe"ku] fot̄ u , d v̄f̄k̄ ku v̄k̄s v̄ub̄k̄ku dj rsgq
n̄sk̄ l sh̄V/k̄k̄j d sfuok̄j . k̄dsfy, dk̄ Zdj̄A

geabl ckr dksi gpkuuk ḡk̄k̄ fd , s̄sd k̄s l sr̄R̄o ḡat̄ ks
H̄V/k̄k̄j d k̄sc<k̄ok̄ ns̄sok̄y h̄c̄. k̄fy; kav̄ k̄s us̄v̄od Zdk̄smt̄ k̄x̄j
dj l drsgq̄ y k̄s̄k̄adh̄ft̄ l̄x̄hd̄k̄sl j̄y cuk̄l drsgq̄A

ge l H̄h̄vi us̄Lr̄j l svi us̄l kōz̄ fud t̄hou dsl H̄h̄ {k̄s̄k̄eas
v̄f̄k̄d i k̄nf̄ k̄zk̄ dsfy, dk̄ Zdj̄A ge gj̄ nf̄V l sl jdk̄]
jkt̄ uhr̄] Ool̄ k̄] uk̄f̄j d l ekt̄ v̄k̄s y k̄s̄k̄adsn̄ s̄ud t̄hou
l sh̄V/k̄k̄j d k̄sed̄r̄ djusdsfy, v̄lgek̄u dj̄A

bl fn"kk eageav kxsc<uk glskA nšk dhj {kk gj fn"kk l s
djuh glskA plgs HZVpkj gks; k vUk vRpkj gk; k
d kZ?ki B] vkr d on ; k l hek kj dh xfr fofk kageansk
dhj {k dsfy, dk Zdjuk glskA

ešrks Lo; apkyh o'kard Qkš eajgk] mUj k kM rks
Lo; a, d l š Hfē gš; gkal š ijEjk gš

mUj k kM dsfy, , d cMack ; g gšfd bl i nšk dh, d
yahl hek phu fr Cr l shhyxrhgš

phu l hek dsi kj l sgekjh l hek dsut nhd vi us, t šdks
folr kj nsjgk gš l hek dsm vls vud xfr fofk kadks
vāka fn; kt kjgk gš, š seage pq ughaj g l drš

bl fn"kk eat kscMk dne gš og ; g fd ge l hek kaij
okZš Gš cukusdhfn"kk earš xfr l sdk Zdj jgsgš

gek;k ; g dne , d vls gek;si nšk dsl hek or hZ {kska ea
iyk u dksj kškl kfk ghi; Vu] r hZu vls l lej d : lk
l segPoi vZ hēd k fuhk usea h l {le glskA

l hek or hZ i oZh {kska ea f kkk] LokLfk vls jkš xkj dh
l fofk kad sfy, vFd ç; k fd, t kjgsgš vHndekÅ; ds
l hek or hZ l kad sfodk dsfy, jkš Meš ij dk Zdjusdh
fn"kk eav kxsc<+j gsgš

l cl si gysgek;k nšk gš bl l dYi dsl kfk geansk dh
l ok djuh gš vkt ft lgal Eekur fd; k x; k gš mlgac/kbZ
nšk gš

eansk Ht I si Kj sj kvh I Sud I afk dsnsk Hä kavlj
xSo I skü; kadksgrnd vkhj QDr djrk gvl Hndk
vkhj!

t; fglh!